

NOGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes száma ára: 15 krajczár. Előfizethet csupán a kiadóhivatalban lebet B-Gyarmaton.	Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz jutásának módja: A lap szellemi részére a a nyitlőre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.	Hirdetések díja: három hasábnak hetente 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan csökkentendők. Bélyeg minden beiktatásnál 50 kr. Nyitlőre garmond sor: 20 kr.
--	--	--

Előfizetési felhívás! A „NOGRÁDI LAPOK” 1893. évi II. felére.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra frt 50 kr.

Felkerülj egyszerre mind lapunk t. előfizetői, hogy hátralékaikat kiegyenlítsék és előfizetői kötelességeit megújítsák sziveskedjének.

Kék László,

Horráth Danó

kiadó és megjelentető.

kiadó és megjelentető.

B-Gyarmat, július 27.

Neuesak vármegyénkben, de máshol is, különösen pedig Abony-Tornavármegyében erős mozgalom indult meg a maláta, esetleg ezzel kapcsolatban levő sörgyár megalapítása iránt.

Lapunkban szakértők megvitatták, hogy a tervezett export gézmalomnak semmi értelme sem volna. — azt saját terményeinkkel meg sem győznék, a nagyra körül vagyonk vége ily gyárakkal, hogy a kiviteli gézmalom a nagy verseny mellett fenntartani lehetetlen volna.

Lapunk részéről tehát a maláta s esetleg ezzel kapcsolatban a sörgyár létesítése mellett foglalunk állást, mint olyan ügy mellett, mely rideknek gazdasági viszonyainak leginkább megfelel s mint a melynek kivitelisége biztosítható.

Alapítvánok mára hívta össze az érdekeltséget a hiszük, hogy ez értekezlet szintén magárára fogja lenni a maláta- és sörgyár létesítését.

A „Közlekek” című szaklapban egy szakértő tollából a maláta- és sörgyárak létesítése érdekében a mi viszonyainkra is alkalmazható ezekkel hoz, melyből tájékoztatás végett a következőket vonjuk ki:

„Hazánkban a mezőgazdaság terén az utolsó évtizedben a gazdálkodásosság válságra válságos viszonyok nehezelték. A föld a leginkább ennek a következménye és a nagy kiviteli vámsokban rejlik, mert

ezek okozták, hogy a gabonának annyira csökkentek. A míg itt a felső mezőgazdaságban a szőlőtermelés meg volt, a gazdáknak zömege borból tudta magának jövedelmét fokozni, némelyik ellensúlyozni, ebben a jövedelmező ágban szemlélhette soká reményét. A filoxera rombolólag hatott a szőlőre és drága szőlőinket teljesen elpusztította oly annyira, hogy ezer meg ezer muokát a legnagyobb nyomorba ejtett és szőlőbirtokosainkat a jövedelmétől megfosztotta.

Ily siralmas állapotok szorították a gazdasági életet igyekezett is, igyekeztek a természekből jövedelmét fokozni. A mi vidékünkön a sörárpa hódítást és a gyakorlat bizonyítja, hogy az itt sikkrel termelhető. Addig, míg a nagy kiviteli vámsok nem hoztattak, ezen természet jól jövedelmezett, de most a fenti okoknál fogva már ennek ára is érekenyen csökkent, oly annyira, hogy már a múlt évben is a legkevesebb és legjobban 7 forint volt beszerezhető, vagyis az előbbi évekhez képest 2 forint olcsóbban.

Magyarország földrajzi fekvésénél és termőképességénél fogva ma már, hogy érvényesüljön, az ipar fejlesztésére van utalva, és ez az iparvilágok fejlődésére kedvezőbbé teszi agrár viszonyain, vagyis mezőgazdaságunk jólétét egyrészt a mezőgazdasági ipar fejlődésétől függ.

Videkünk, mely gazdag volt bortermelésben, a filoxera pusztítása következtében teljesen elszegényedett, egyedül segítségül látva egy iparvállalat alakításában volna és ezen vállalatot egy nagyüzemű malátagyár lenne, esetleg egy serfőzdevel évi 5000 hl-nyi sörgyártásra egybekapcsolva, mely hivatalra lenne sok, kezvel a városban mezei szőlőkkel népek kenyeret adni, gazdáink jólétét emelni.

Két neves ezél volna tehát elérve, gazdáink árpaikat kitűnően értékesíthetnék és mint fent említett, a népek keresetforrását adna.

Ezen iparvállalat a következőképpen indokolt okokkal fogva igen életképes lenne. Először a magyar-osztrák monarchiában a sörtermelés napról-napra

nagyobb arányokat ölt és mondhatni, a sör már első szükségleti cikké vált. Ennek gyártásához évenként óriási mennyiségű maláta lesz behozva külföldről, mely természetesen itt nálunk sokkal jutányosabban lenne előállítható a jó nyers anyag olcsóbb beszerzése folytán, a melyet még a vámsok és vasúti díjak is csökkentenék az olcsóbban előállítható gyártás következtében.

Statistikai adatok alapján szerény meggyőződésem az, hogy egy felállítandó malátagyár azépen gyümölcsözne és a befektetett tőkének 6% kamatozását biztosítaná.

Az utóbb felsorolható összehasonlításból látható, hogy mily óriási mennyiségű maláta van szükség a magyar-osztrák monarchiában, midőn egy hektoliter sör előállításához 20 kgr. maláta szükséges.

Az osztrák monarchiában Thausing tanár statisztikai összehasonlítása szerint 2,953,873 hektoliter sör fogyasztatik, melynek előállításához, felvéve, hogy egy hektoliterhez 20 kgr. maláta szükséges, a kimutatott hektoliter mennyiséghez kell 590.694 mm. maláta.

Magyarország területén a sörfogyasztás 472,152 mm. — 94,430 mm. maláta, ehhez még hozzáadva a mellékterületek maláta-fogyasztását, szükségeltetik évenként közel 2 millió máxsa maláta.

Ezen statisztikai adatokból is látható, hogy milyen óriási arányokat ölt a sörfogyasztás és mily óriási mennyiségű maláta lesz feldolgozva.

Tény, hogy minden nagyobb sörgyárnak van saját készítménye, de ennek dacára ezen szarrogatónak tulajdoni részét a gyárosok más helyről vannak kénytelenre beszerezni és milliókra megy azon pénzösszeg, melyet malátáért évenként a magyar-osztrák sörgyárak külföldre küldenek.

Hécs mellett fekszik egy malátagyár, mely évenként nagy mennyiségű árpat dolgoz fel. A nyersanyagokat az ország minden jó árpa-vidékéről hozatja, a drága fuvarkal az árpat drágítja, a munkaviszonyok ott jóval drágábbak, szával 2—3 forinttal drágábban állítanak elő egy métermázsza malátát, mint ez nálunk előállítható volna és dacára

TARCSA.

Népdalok.

1.

Az akácafa hullaja a levelét
Ósz szellő vipei tóra — merteszét.
Az a levél az én múlt életem
Fűvé — tája a bor hozza szereltem

Elmentem a lelkemet velelek
Bús szél szél, hulló szél levelek
Fűvé szélvez a szívem szereltem
Hulló levelé takarja be a dökret

II

A rózsának elkeresztelt nem szabad
Fűvé napok égetni csókja alatt.
De ha csókja elvált a rózsafű
Hulló hulló le elkeresztelt szép virág

Harmis kis lány te le olyan rózsas vagy
Lelkét hulló hervasztal nem szabad.
De hogyha már nyári napod nem éget
Regisztrál az a régi emléket

M. I.

Az aranyifjúság mulat.

— Egy táncestélyről. —

Denique beköszöntött a hírlap-szerkesztők réme: a saison morte, — vagyis amaz időny, mikor szertűtött költő események híján — ujdonosságok, csak uhorka terem. Azonban egy darab ideig még ilyenkor is segíthet magán az őlelmes hírlapíró, — gyártván nyakra-főre a hírlapi kaszkát.

Csakhogy később, ugy az uhorkaidény derekán, — midőn a rekető kőnégy a faotázsa mikéddélét korlátozza, beülje és a sok demencia után a nyájas olaszok már

Tanácsadmi kezdnek berreg, neuesak közveletlenül de tárteltellené is válik a helyzet.

Mintfogya pedig lapserkesztő koromban nekem is bővegesen kijutott az eféle keservekből — csoda-e, ha szívem sugallatát követve, feltűntem magamban, hogy ezáltal megjavom a lapok érdemes szerkesztőjét a kötelességeitől.

Nem nyugodom amig egy pár szeméremt kellő eseményt ki nem fürkészek, hogy segítsék a baján.

Testem, mily felleges volna egy józaváló szuti corralból.

Mindennap bővegesen kijártam a pályaudvarra, hátha megvárónak a mi közpárpáimk.

De bizony egyik napon csak egy kocnyatka lopolyságtól — Balassa-Gyarmatig, mint a máson.

No de sebjaj! Hiszen, ha vonatok nem állódnak össze, — könnyen megeshetők, hogy felebarátaink eszelek-tek meg azt.

Es egy véres kimeneteli párbaj, lehetőleg pitáns háttérrel, nem is lenne éppen megvételendő téma?

De mintha megbabonázták volna az embereket egyszerre nyájasak a engedélyenkek kezdtek lenni egymás iránt.

Ugy létezik, hogy az Ördög, akiről pedig azt állítják, hogy sohasem aludik, ilyenkor mégis csak szunyókál.

Hiába járnam kellem a le nem hengerelt kavi-csokkal járhatatlanná lett utcákon, se botrány, se elgyarlás — semmi, de éppen semmi se történt.

Azaz, hogy híradóisom mégse volt teljesjoggal eredménytelen: mert egy szép napon ártószokásúnak jöttem nyomára.

Elballagtam a rendőrséghez, hogy megintrepálljam van-e tudomás arról, hogy eszedes városunkba a Nihilismus békeltte be magát?

Csár, Pongrács György, Scitovszky Béla, Ujhalyi Zoltán és Zolnay Ferenc rendezték.

Azán csakhamar az is kiült, hogy mi ezébből szöveghetnek; miért győlésezték, tanakodtak és jártak keltek szunyt.

Nem egyebet, mint hogy a „Füred kert”-ben folyó évi július hó 23 én egy kellemes estélyi rendezvények — mindnyajunk örömeire és a sógrádmegyéi mentem könyvár alapja javára.

Ezrel aztán, ugy vélték, mistery meglesz aranyozva az az édes szabadság, melyet diák létükre a vesztő tartama alatt élveznek

Es szonyi bizonyos, hogy pártatlan barátaim, melyvel a táncestély sikerét biztosítani iparkodtak — meghosta a kívánt eredményt.

Még csak az ország siter se maradt el — jutván a jólétegyeztetés 70 frt és 7 krajczár.

Es azt is constátáljuk, hogy rég nem vetődik rémt oly kellemes és kedélyes mulatságnak — aminő ez volt.

Esti 8 órákor vette kezdetét a le ideálját már nagyon szép számmal voltak jelen a résztvevők.

Notabilitásink körül megjelentek: Scitovszky János alispán, Jablanczy Miklós kir. pénztárgigazgató, Ist. Hottovitszky Károly esepes plébános, Hametzmayr Ágost kir. pénztárgigazgató helyettes és Ist. Simkó Prigyes esepes Szabó János urak tib.

A díjazás társaságban ott láttuk: Blázsi Ferencné, Gódy Gézáné, Hametzmayr Agostné, Horváth Danóné, Hedry Pálné, Hudecz Zsigmondos, Halyk Istvánné, Jablanczy Miklósné, Jeszenszky Gézáné, Kabányi Józsefné, Kondor Józsefné, Králík Gyuláné, Lóráy Pálné, Marsó Lőrinczné, Manóffy Alojzóné, Majthényi Albertné, Melczér Gyuláné (Aczáról, Pestmegyérből), Molnár Istvánné, doctor Müllerné (Budapestből), Pokorny Gusztávné, Paudler Józsefné, Rományi Károlyné, Rády Istvánné, Szabó Jánosné (Váródról), Stommer Károlyné, Székely Józsefné, Ticsenszky Józsefné, Ticsenszky Lajosné és Ticsenszky Árpádné urakbet, — továbbá Baranyay Anna (Budapestből), Haloghy Marika, Dipsy (Zemmel és Ida, Fölkel Marika), Gósdó Maresa (Budapestből), Gódy Marika, Hedry Blanka és Jolán, Jablanczy Margit és Vida, Jeszenszky Anna, Kravay Cornéliá és Biza, Karlík Ersi, Kubányi Marika, Kondor Éva, Lóráy nádorék, Novák Margit (Zsályról), Márkus Ilona (Márosváradhely-

szem felszerelt körülményeknek, mégis remekül prosperáltak, még jóvedelmek produkáltak.

Egy métermázsos malta előállításához szokásosan 125 kgr. árpa, ennek előállításai piaci értéke átlagban 8 forint 50 krajczár, ha az első években viszonylag keltsége megkérdendő, 2 ft 50 krajczárral lehetőséget számítva, a mi egyértelműen 11 forintot tesz ki, míg a malta-szrogatam métermázsója jelenleg a bécsi piacon 13-50—14 ft között váltakozik és ha csak félrészték, hogy a gyáros ott helyben 13 forint értékűt produkotumát, marad átlagban 3 ft métermázsóknál létsza haszon, ehhez adva egy métermázsos malta 10 százalékos maltaárát, mely métermázsóknál, mint takarmány 4 forint kapcsán keresték, nyilvánvaló, hogy a tervezett maltagyár a legzubb jóvőrel kecsegtet és ha még homioleszték, hogy a magas kormány e vállalatot állami kedvezményekben részesíti, költségkivétel áll, évenként körül 175—200 waggon, vagyis mintegy 20.000 métermázsos árpát könnyen dolganak szára föl és maltaja esetleg sör produktuma számára a versenyképességnél fogva is könnyen megalkalja fogyasztóit.

A főkéllék itt természetesen első sorban a bizalom, a vállalat iránt való lelkesedés, a mely létkéért egy egész vidék felvirágzásának biztos kiáltásait és a jóvedelmű haszon teljes tudatában mozgósítási hajlandó, nehogy más magas üzleti szellem a mi vidékünk gazdaságosságára elől a vállalatra nére domináló befolyást elhalassza.

A léka, a mit ez a vállalat megkíván, hogy életképessége az első perctől biztosítva legyen, 350.000 ft, a mely summánk javarészt a mi birtokosainknak kellene lekötöni, mert mi meg vagyunk győződve, hogy mihamllyt a fővárosi kapitális a gyárnál való részvételeire felszólítást kap, a részvények rövidesen tal lesznek jegyzve.

A vármegyei tisztikar értekezlete. Nógrád vármegye május 30-iki közgyűlésének 78/1893. számú határozatát a közigazgatási bizottság 10 ráiasított tagját megbísta azval, hogy a vármegyei tisztikar megállapításával javaslatot terjassza elő a közigazgatás személyi és dologi felszaporodott káidásai mikénti fedezésre a tisztviselők fizetésének rendeltetése és a személynét csoportosítás tekintetében készítenő javaslatot iránt.

A kiküldött bizottság az alábbi előterjesztés alatt a tisztikarral július 27-én tartotta meg értekezletét, melyen a központi tisztikar tagjai kivül a járási főszolgabírók teljes számban voltak részt a hosszabb eszmecserés után azon megállapodások jöttek létre, hogy a javaslatmal tekintetében minőmértékűl vesendő az állami tisztviselők díjaztatlyának az értékesi fokozata. Kivül kiemelték, hogy a díjaztatlyok a VI-tól a X-ig alkalmazhatotnak. Emellett a VI-dik díjaztatlyba sorolatnak

a vármegyei alispánja; a VII-dikbe a főjegyző és az árvaszéki elnök; a VIII-dikbe a főjegyző, az árvaszéki elnök, első aljegyző, a főszervező, főpénztárnok, főorvos és a járási főszolgabírók; a IX-dikbe, az aljegyző, a 2-od aljegyző, levéltárnok, első alszervező, a X-be, harmad-aljegyzők, harmad alszervezők a könyvelő (előnök) a szolgabírók, járási orvosok, a vármagy és állatorvosok.

Az alispán az értekezletet megelőzőleg minden egyes hivatali tevékenység az ügy for almi adókat, esetek, valamint a hivatali főnökök indokolt előterjesztései alapján a hivatalok újabb szervezése és a létükön szükséges csoportosítás tekintetében — java-laként a kötelező megállapodások jöttek létre:

Ugyanis az alispáni hivatalban az aljegyzők eddigi létszáma, a gyakorlati állások beszüntetésével, két aljegyzővel csoportosították. Az árvaszéki ügy elődik főnöki állomása. Kimondatott, hogy az eddigi széttagolt számviteli hivatalok egyesítessenek, a a hivatali személyzet állana a főszervező kirely két első és két utóod osztályú alszervezőből, egy számvizsgálókból és négy írőkből. A tisztigazsághoz még egy írői állás rendelkezteteték. A pénztári hivatalnál a főpénztárnok mellé alpénztárnoki állás is szerveztetik. A nagyobb járáásokban, a m. a. b. gyarmati, losonci és fülökébe a mostani létszám mellett még egy-egy szolgabíró állítatik be, a egy-egy írői állás. A többi kisebb járáásokban (székely, nógrádi, szécsényi és gácsi) a mostani létszám mellett egy-egy gyakorlati és egy-egy másod osztályú írői állás szerveztetik.

Mintán a közigazgatási bizottsági tagok közül csakis Balás Antal ur jelent meg, a fenti megállapodások irányadul fogant szolgálni a vármegye által kiküldött bizottság tárgyalásainál, mi végből ezen megállapodások külön kinyomtatni, s az adatokkal felmerelve minden bizottsági taggal előzetes tanulmányozás végett közölni fognak.

At alispán delután a főszolgabírókkal tartott értekezletet, melynek miniszeri rendelt folytán az volt a tárgya, hogy a szolgabírói járáások a kir. járásbírókakkal területi tekintetűben egyöntetűen osztassanak be, mert sok közönség van, a melynek szolgabírói és járásbírói székhelye nem egy és ugyanaz.

Gyáripár és közsén.

A b. gyarmati gyáripár érdekeket megindult a mozgalm, a többiek közt becsa lapja 28-iki számban Majthényi Ottmár ur szót ezres észrevételeket és indítványokat tenni. — azonban Károly ur érvelései nyomán indult a b. gyarmati export gáimalom eszméjét elejli, de épen nem a kővénkedés miatt, mert szerinte a „Gyarmat körüli hegyek sok és jó kővénket tartalmaznak, s már ezéltől 30 évvel mívelt kővénbánya volt a csesztvei határban, s az csak fel kell tárni, s lesz olcsó és jó tüzelő anyag.”

Másodszor, fölteszi azon kérdést, hogy „mik azon nyera termékek, mik innen kidolgoztatnani elszállítatnak, s miknek feldolgozása itt haszonnal eszközölhető?”

1. A tüzelő anyag kérdésre megjegyzem, hogy

Károly ur erre vonatkozó észrevétele igen nagy fontosságú. Minden gyáripárnál is momentum a tüzelőanyag; Bocskán, de Majthényi Ottmár ur állítása igen téves akkor, ha (gyarmat körüli hegyek és csesztvei határban található kővén mennyiségére tesz kilyátást. Megengedem, hogy általa jelle. helyeken jó minőségű a kővén, de mennyiségben, mintán az ott alakult szén tüzelőanyag fordult elő, tehát az ott található szén koránsem akkora, hogy ily települési viszonyok között alkalmt szén feltételekre állandó vagy buramosabb látványtát irányítani vagy pláne gyáripárt alakítani lehetne.

2. Szerény észrevételeim az, hogy a helyi érdekek soha sem szabad az exportra, de az importra is súlyt fektetni. Az export latba vételénél a megfelelő feldolgozási haszonra.

Keményítő, papírelmez vagy sör sem szállítatik vidékünkre oly arányokban mint épen a lét. A nyera termékek feldolgozását illetve:

Keményítő-gyár már 80-as években volt tereszre Uhlánd Vilmos nádigróf é téren specialista technika-állal (Göhlis-Leipzig, Laxen) B. Gyarmaton, de mintán a vidékbei burgonya minőségileg nem felelt meg a szükséges keményítő %-al — az elejételt.

Sörgyár sem ajánlható, példa ezekre a felső viléki sörgyárak, ezek életét inkább létezésének mondhatjuk, mint biztos jóvőrel forrásnak.

Papírelmez-gyár pedig culturalis érdekeink szempontjából elvetendő. (2)

Maradjunk a keszvényezett b. gyarmati export gáimalomnál és a kellő siker és eredmény nem fog elmaradni, ha első sorban megoldjuk a kővén kérdést, illetve módot keresünk olcsó tüzelő anyagra szert tenni, mely abból állana, hogy B. Gyarmatonot iparvállalattal kövjük össze, az évek óta ismert kérel fölé már feltárt terület útján pedig még aquiralandó szénvel dűsgazdagon ellátott N. Kőrösessel. Hogy az által B. Gyarmaton tereszett export gáimalom, de egyébb alakulandó iparág a kívánalomhoz képest elegendő és olcsó szent fog kapni, kétséget nem szentel.

N. Kőrös község B. Gyarmattól 19^{1/2} km. távol-ságban van, ennek és vidékének köztudomásúlag már 1850-ik évtől is ipara a vidék gazdaságon ellátott kővénének nyereségéből áll, bár a telteleg termelés, aránylag a bányák termelési képességében csakelynek vezethető, mert a termelés 15—25-ézeres mennyiségben emellehetnék, ha olcsó és egész éven át rendelkezés alatt álló kővénkedési módok fölállítatnak.

A n. kőrösői szénnek nyeresé kedrés viszonyoknál olcsó, amde az csak három ért negyeden át használtató, mintán különösen midőn az égő anyag értékelete sokkal nagyobb t. i. télen, a szénnek tengelyen elszállítása igen lassú, le nem győzhető: A nyári hónapokon át szénközvetlet pedig épen nem lehet akadályon, mivel a szénbőr nem csak hogy felette magas, de hozzá megvághathet. Ezen szállítási mód által a szénnek elszállítása nem csak hogy kilyátosított, de annak viteléből a vasúlati 4—8-szörösen túlhaladja.

N. Kőrösői szénnek a tengelyen való elszállítása B. Gyarmatra télen nyáon egyaránt hoztoga, a mi nek kilyátosítottban a n. kőrösői szénipar mint eddig sem érhetle el azon fokát, a melyen lényeg áltána lehetne, mert a n. kőrösői szén primitív szállítása által a folyto-uos nagyobb és nagyobb mértő keresletnek soha sem fog a helyi piacot nyerhetni, mert a fokozatos megvárdelés a szénnek vélen nyáron egyaránt és észszerű szállítástól függ — ezt pedig jelen esetben csak a vasutani szállítással érhető el.

ről), Mária Margit és Györgyike, Medrocky Aranka, Mészáros Ilonka (Acásról, Pástmegyéből), Majthényi Nánika, Pokorny Coralia és Janka, Háy Margit, Ilon és Etel, Szabó Jolán és Margit (Várköről), Ullmann Teréz, Zsamer Katica (Budapestről) és Zolnay Margit trólykéket.

A jékedv csakhamar utat tört magának és az irányításig tüzelő hárrel járta a táncokat — a lomb-füzekkel transzparensekkel és lampionokkal istélesen díszített s fényesen megvilágított táncszínen.

Gyönyörűség volt elnézni a felöltek közt ebikkesen megőz ki nagyvívásait, kellő grandézával lépkedő apró gyöngyököt.

A francia-négyesek 40 pár táncoltak. Elylájában, köztölelőn a szünóra előlt, egy kis gyöngy táncolt mely orosz alá kényeztető a mulatozókat, de mire a sospert előlölötték, ismét lecsillapult a mul, a előlt az on.

Volt ócsa, hogy ott folytathatták a táncot — ahol abbahagyták.

A sospert csárdást vagy minál óra hozzat járják. S megfogásra-ugratva a bájos nagymódokat ki no éhajtottá volna:

Bárba az az éjszaka, Mindörökké tartana.

A mulatozók nagyraes reggyi 4 óráig maradt együtt. Mielőtt az ifjúság telkes barátja: Horváth Danó, az első táncot — az ifjú rendező közeje gyűlték a bilyák jelölt korcsány megvilágított órák, a renekar pedig a hátközé-índult burka.

S mint hogy a szép jelenetelt a jól sikerült mulatoz megfejleszt nyert, — megzugom, hogy ismét van kilyálósban valami, — de nem akárván ledarórt lenni, — egyelőre csak onyit mondot.

A többi az mellékes.

Ernyet Károly.

Ottlik nem botlik.

Történeti elbeszélés — író: VILÁSI MÉR. (2)

(Folytatás)

— Munkácsról szől a levél olvasna apjuk. Mel-lyenköz gépmunkáért nyitok a levél után, felhívották — olvasta, az azonban ketyéből kivett, arca egyfolyan eltör-mény, — nem emberi hangon olt kiáltott az őt bámuló

feleségéhez: nyergeltess, nyergeltess! Munkácsra kell mennem. Oh én szerencsétlen apa!

— De mi a baj kedves apom? Beszéljen már?

— Megint sokat beszél. Miklós meghalt, megölték! Mennem kell! Legyen megakadályozva azon percz, mikor megértem, hogy oda adom a fiút.

Az ügy is szomorú anyát elfogta a fájdalom helyéről nem birt megmozdulni, a fájdalom benne is elfojtotta a szót, szorob vált belőle fájdalom szorob.

Az öreg ur is néma lett, ántudatlanul maga elé bámult a szemébe, majd a földre szegte szemét, mintán onné akarván kiolvasni a jövőt. Végre a fájdalomtól észre-tört anyára dühösen odakiált: ovau, lovan, lo után néz, nincs időm itt jóvénkedéseket hallgatni, szétes az utam! Szegény Miklós! Egy óra múlva már lovon őlt a cselédelt együtt utnak indult, ott hagra a fájdalom összeesett anyját az anyagi áll kilyálós, ki nem is fogta fel a nagy vesztőségét, de látva a nagy szőlők virását ő is keservesen tokolott.

Azon korban nehéz volt az utazás, az emberek nem ismerték kényelmét, — Dochnától Munkácsig hosszú vasa az út.

Mednyánsky János, ki a 70 évet túl élte, loháton indult és azon ért Munkácsra.

30 napig tartott a lovaglás, talán öcsre rokadott volna a hosszú lovaglás alatt, ha mély fájdalom nem tezt igazoltatá és kilyátóv.

Munkácsra érve, sz holt testéhez szieték.

A várbeliek tudták, hogy az apa el fog jóni, ugy intézkedtek, hogy az el ne temetessenek, hanem egy kaza-malába lett elhelyezve. Ne kísértőnk léinni a fájdalom, csak óvó testalkatának közönségek, hogy végleg öcsre nem rokadott.

A tetem megvételése után az öcségy fejedelem asz-monytól kért behoztatást, fogalva lett. Az öcségy fejedelem az isten gondviselésére és kegyeire figyelem-tetvé, Kis Páterhez utalták.

Szigoru arau öreg ember volt Báthori Zsófia ked-vencs Kis Páter. Ez bidegen közle M-hinyizknyval az eszték, elmondták, hogy sz az első vár udvarban lörvény állenszen borozott, ott észrekapott Prinyi Istvánnal, azt tetleg bántalmazta Prinyi az előtte álló kanyarál sího-lytette, — ebből dühökösde támadt, mintán Prinyi szolgálatban volt, a nála levő karddal Miklós koponyáját kilyáló húsát, ugy hogy Miklós halva rogyott össze.

Prinyi a téli elkölés után megszokott, hol van, nem tudja megmondani. Különböz 3 mint pap ez ügyben mit sem tehet, hanem bűnös lelkiérett imádkozni fog. Forduljon az öreg ur a most itt tartózkodó Mikos Kelemen háromszéki főkapitány urhoz, az befolyásos ember, majd utba igaztandja.

Az öreg felkereste Mikost, ki régi ismerős volt, de ez sem segített baján, mert mint hallá Prinyi ismét elcsúszta a csészer táborába szökött.

Volt azonban Miklósnak egy jó barátja, Hercevizy Ádám, attól tudta meg, hogy sz és Prinyi István Kosák Kristianba voltak szerelmek, s mintán Kristianának jobban tetzett Miklós, Prinyi szerelmétől volt, — és a végretes napon is ezért kaptak össze, Prinyi a kölönben is ingerlekeny Miklóst szemelencsén eszméte, mire Miklós indulatba jött és az előtte álló pohárral fejbe ütö Prinyit, ebből verekedés támadt, s ez Miklós halálával végződött.

Mindent tudott az öreg ur, de legnagyobb fájdalmát azon tudat okozta, hogy kedves fia áldozat lett.

Hosszú gyászos menet volt az, melyet Medyánskyknak végre kellett hajtani, — egyik faluból a másikba csak éjjel utazhattak, mert a lakosság a halott szállítása ellen ellenzavrelt viselkedett. A szállító kocsi szónál volt megvárva, az lakargatta a kedves halott koporsóját, de még is megtámadt, különben Hűvesmegyében majd bajba esett, mert Kápolnánál megállították a menetet. Mednyánsky csak úgy szabadulhatott, hogy terjedelmes ismeretségével fogva Melzer János akkori alispánt (itt évek múlva Homony Dugelly Zsigmond mint Tökölő bívét felakasztatott) Halácsiban felkereste, attól kinyitó oltalmat.

Lelkileg és testileg kifáradva jött haza. Eltemették a kedves halottat, egy kedves banált tább, ott nyugazik ő; az öreg ur, az anya vágyódnak áltána megpihenhetni...

Mednyánsky János uram ezen időtől fogva mindig rossz kedvé és zárkózott volt, nem mesélt már, a mult nem érdeklő: úgy bánta, úgy sajnálta, mert észrevette, hogy az ő napjai megváznak számítra, pedig szeretett volna élni, csak hogy hozat áhállyon fia gyilkosa.

Volt még egy fia István, ebbe ő a kis Ottlik Péterbe helyes minden reményét, tudta, öreg már ő a megbozultára, de bízott, vagy sz vagy az unoka lesz a bosszúlló.

(Folytatás következők.)

HIRDETÉS.

Eladó gornalomb rések. Használt fogasruvú 3-as
 felmalmom egyes alkalmassai. melyek körül több darab
 még használt - em volt - eladók és megtekinthetők a
 palotái gard-ágban. Vasúti állomás Apex-Szántó, posta
 Apex (Heveau.)

Az eladó részek ezek: 1 drb. főengely, 4 drb.
 fekvő ágyasztató új ágyasztal együtt, 2 drb malomkő
 orsó, 2 drb. Kezcséj ágyasztal, 5 drb. fogas kerék 3
 fa, 2 vas-foggal, 1 drb főengelyszíjkerék 78 cm. átmérőjű,
 1 drb. szíjkerék 93¹/₂ cm. átmérőjű.

Kohn Adolf,
 földbíró és malomtulajdonos.

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

Biztos jövedelem

ajánlok kisösseges egyéneknek sorsjegyeknek rész-
 létesítése való előírására által egy budapesti első-
 rangu bankintézet számlájára. Ajánlatok az ügyösök
 átvételéig véget. „J. B. 12.” címen Danneberg J.
 hirdetési irodájában, Budapest, V. Deák Ferenc-utca
 14. szám címrendők.

MEGHÍVÓ.

A „Takarék és Hitelintézet Részvénytársulat B.-
 Gyarmaton” 1893. évi augusztus hó 6-án délelőtt 10
 órákor saját helyiségében -

rendkívüli közgyűlést tart.

a erre a részvényesek meghívatalnak.

Közgyűlési tárgy:

Az eddig érvényben volt alapszabályok módosítása.
 B.-Gyarmat, 1893. június hó 12-én.

Balds Antal, elnök.

Jegyzet. A közgyűlésen jogukat érvényesíteni kívánó
 részvényesek tartoznak részvényekért a közgyűlésen felmutatni
 vagy pedig azokat előre feltüntetni.
 A megjelölés és azaz az ügyösök által le tirtethetők
 megbízottai azonban csak részvényes alkalmasság.

Erdelen mintákat, magán vásárló, az ügyösök bérmentésén.
 Dicsően felszerelt mintakönyvet, mely még eddig nem
 készült, azoknak bérmentésénél.

Nem csak kivétel engedelmény 2¹/₂ vagy 3¹/₂ frt mé-
 ternél, ugyancsak semmi ajándékot adnak. Mint az, a
 divatos verseny, ártelenül szokásos, én rendre határo-
 zott árakat tartok, hogy minden becses verseny jót, olcsó árú
 vásárlókat. Azért kérem csak minakörnyei körteleni.
 Örvöködom a kedős áronpedélyes levelekül a verseny-
 tárgy.

Ruha kelme szöveteknél

Peravian és Douklay a magas klerus részére, előtér szövetek
 a ca. és kir. hivatalnokok, veteránok, elhaltok, turizások, ce-
 ledő öltönyök részére, egy posztók; lóke és jászai asztalok, a
 bintók boronására, London: vízmentes vadász öltönyre, mosó-
 keimek, utasó fűzők 4-14 frlig stb.

Kijutányos, jó tartás, dicső gyapjós szövetek (a nem foncsot
 mely a varratos díjás sem érdekes) öltői vásárlók, fordályon

Stikarovszky Jánoshoz Brünben.

(das Manchester Oesterreichs)
 Legnagyobb posztógyári raktár, fél millió frt értékű
 Nyilvánított a gyar magyarosú kiterjesztés és kezelé-
 képességét, úgy, hogy minden az ország kivitel legkiterjed-
 tőbb gyapjós szövet árú szállítvány kezelés, a m. kamagára,
 szabó kellek a magyarosú könyvűdészet, saját használatra
 egészen van. A fenti elősoroltak bővebb meggyőződésre a
 megismerésére meghívom a L. kööségét, adandó alkalommal,
 nagykitérésű kiterjesztésem, mely 18¹/₂ egyönt foglalhat-
 tal, megtekinthet.

Megrendelések utánvali mellett tartásnak.
 Lovelécsek: német, magyar, ovol, lengyel, olasz, fran-
 cia és angol nyelven. 10-11

EHRENTHAL TESTVÉREK

szállítási és bizományi üzlete: B.-Gyarmaton, butorszállító üzlete: Budapesten
 VII. Klauzál-utca 10.

Ajánlják a u. é. közönségnek új, patent
 zárt butorszállító kocsiukat, vasuton, lengolyon
 vagy hajón való butorezállításra a kül- és bel-
 föld bármely irányában jótállás mellett, minden
 esomagolás megtakarításával.

Eszközök toráhhá a gabona, hűveljesárak
 és veteménymagvak bevásárlását és eladását.

A budapesti Fischer és Heidlberg ezég
 kátránytermékek, vegyszerei és ezemontgrár kép-
 riselője a következő árukban: Asphalt-vaslak,
 Asphalt (darabokban), Asphalt-otszigetelő-lemez,
 Asphalt-felütemez (öltéphetlen), Asphalt-kőfedél-
 lemez, Kőfedéllemez-fedéshez szükséges anyagok, Közönséges-molegyedő-anyag, Albó-Carbon,
 Anthracen, Asbest fosztékek, Antimerulion, Benzol-kenzra, Croolinum-Hungaricum, Carbololum,
 sótól 11 frt 100 kgr., világos 11 frt 50 kr. 100 francos B.-Gyarmat, Carbolsav, Fodéllak,
 Finom-kátrányfestékek, Fenczement, Mirbán-olaj, Naphtalin, Antiputria-molypor, Szurok-fáklyák,
 Pyridin, Kénsvas-Ammonium, Hernyóenyv, Entomocine, Készénkátrány, Fakátrány, Szilárdkát-
 rány, Solvent-Naphia, Toluol, Szurok, Oleo-Vapor-olaj, és mindennemű zsiradék nemakben.
 Teljes lefodédek költségvetése kínátra ingyen és bérmentre.

A budapesti és bécsi Elsinger M. F. és fia ezég, vízmentes takaró-ponyvák gyárának
 képviselője.

Állandó nagybizományi raktárak, szalon-porosz-köszén és légszusz-csokk-ban a helybeli
 m. kir. Államvasutak indóház pályaudvarán és nagybani bizományi tárfia eladás a legjutányo-
 sabb árak mellett.

FOGAK

tisztítására, blombirozására, műfogak
 és pedig egy e g és z fogsorok, mint egyes
 fogak készítésére s ezek javítására jutányos
 áron vállalkozom. Továbbá

odvas fogak és foggyökerek

gyors és fájdalom nélkül (Cocain) való kibu-
 zásra, valamint női hajmunkák elkö-zi-
 tésére is ajánlok.

MOLNÁR JÁNOS,

fogász és műfogás termé B.-Gyarmaton.
 Foggyök részére külön terem.
 bejárát a kapun.

Fogak

egészen természet utáni egyenkint égy mint
 egész fogsorok rágáshoz használhatók, legjobb
 rendszer szerint jótállás mellett, bámulatos olcsó
 áron készítenek, vidéki megrendelések 24 óra
 alatti eszközölhetők.

Fog Specialista

Róna Imre

Budapest Király-utca 47. sz. a terézvárosi templom
 átellenében. 2-3

„ZACHERLIN“

a legjobb hírvő szer minden rovar ellen.

A csodás hatású „Zacherlin“ ismertető jelei: 1. a lepecsételt palackz, 2. a „Zacherl“ név.
 A palackz árai 15, 30, 50, kr. és 1 frt, a Zacherl-fuvó 30 kr.

Kaphatók: B.-Gyarmaton Felsenburg Tivadar, Bachár Gyula, Bayer Károly, Benkő József, Cserevnyák
 György, Ebenführer Lajos, Hummer Mihály, Kanitz Ödön, Szommer Károly és Winter Armin. Ipolyvágyon Dobom
 Károly, Szigótárján Holeczy Gusztáv, Botli és Majernik, Mandl Gábor, Okolicsány Ludvig, Grossberger Miksa,
 Kőrey Dániel. Szécsényben Popovics János, Deutsch Sándor és Engel J.

Jelenben a midőn B.-Gyarmat-Esztergom-Nánával a délleleti vaspályával összekötés van az indírtányozott vasúti összeköttetés indokolt. Mert ha B.-Gyarmat-N.-Kürtös iparvasút létesítése által lehetővé tesz a szent kőből mennyiségben és időben még előadban (a bánya-üzem nagybányák által a szent kőmelletti még kevesebb árban) B.-Gyarmatra és annak pályáinakhoz állítani, az a jelenlegi fogyasztás is tetemesen megnagyobbodik — de nem csak költség alá, hanem mint B.-Gyarmat-Esztergom-Nánára vasúti vonal semmiféle szent nem fog használni, mint a n.-kürtösöt.

A n.-kürtös szénnek B.-Gyarmatra a 10^{1/2} km. hosszú utronaloni beállítására megterveztek 18 kgr. ellenben ha szakadalan vasúti összeköttetés lenne B.-Gyarmat kő, úgy ezen 19^{1/2} km. észteri vitélber mellett 4 kgr. magosan számítva 5 krt lenne a díj, mely szállítási körülmény magában 13 krt nem megtervezendő árucikk-készítési árna.

A kőszénipar azonban nem egyedül iparág, melyet N.-Kürtös áshetne. Még egy második iparág is ürethetné N.-Kürtösön, mely eddig kevéssé volt feltérképezve, mely a n.-kürtös-b.-gyarmati iparvasút fogalmát emelne. Ezen iparág N.-Kürtös határában óriási mennyiségben található kőolaj kvarccs-homok értékesítéséből, azaz egy a mai minivonalon álló Öreggyár felállításából állna, mely talán soha nem sejtett kiterjedésre képes. Talán felesleges megemlítenem, hogy az Öveg kereslete napról-napra nagyobb méretű és az hogy a budai keserűvízre több millióra emelt árt, még mindig külföldről importáltak. Többébb szállás anyag földolgozása, mely f. hóban a szőlőborsó vasgyárral megsejlett égetési próba után, igen szép eredményre jött. Ezen anyag 1200 C° kiállja; tehát látszólag legelőször ártá ellenében 35—80 krt, vagyis öveglasztó kemencékbe bátran használható, hol ugyanis 800—1000 C° hőmérséklet szokott kifejleszteni. Szaktörök nyilatkozataik szerint, ezen anyagból (kifejlesztve és préselve) faujó és kőszürű kőveket is lehetne előállítani, továbbá erős kőkorlátok.

Mindezen által nemcsak N.-Kürtös és vidéke, melyet az országunk a természet is annyira arra rendelt, hogy virágzó ipartelepeket tápláljon belébe, hanem minden a kérdéses vonal mellett fekvő község elégséges utasulást járulhat ahhoz. Ezen vasutat minden kívül jelentékeny szállítmányai lennének kő, téglá, illa és miután N.-Kürtös és vidéke sokkal több gabonát termesz, mint sem maga elfogyaszt; tehát igen sok maradjék az elvitelre. Nem szükséges elmondani, hogy a közbeeső Sósár gyógyföld, egyike legjobb fürdőinknek.

Valóban kívánó, hogy míg más vasutat a kőszénbánya vidékeket felkeresni szokták, a egy kis távolaságtól nem vitáznak, hogy csak olcsó (szél) anyagra szert legyenek N.-Kürtös és vidéke kőszénbányái minden fennálló vasutaktól mellőstetve.

How ezen vasúti vonal építése lehetőségig olcsó lenne, minthogy Ipoly és Kürtös átkötésén kívül egyéb földterületi nehézségek leghandósok nem lennének, miután a vasút mindenhol síkföldön szűles és meandros völgyben vezetendő át.

Szerény nézetem szerint tehát leginkább emellettök B.-Gyarmat gyárpára az által, ha első sorban az indírtányozott vasúti összeköttetés létesítetnék, mely által jó olcsó és nagy mennyiségű szénhez juthatnak, mely mód megadná az impulzust nemcsak sport pártalom, de a n.-kürtös Öreggyár és egyéb iparágak megalakítására és a földmívelés javodalmatörőbbé tételére.

Meggyőztem ismételen, minden gyárpárral is tényleg a jó olcsó vonal. Jónak szerint „A szén a mai civilizáció legjellemzőbb tényezőjének a nagy iparnak alapja. — vad ki ezt belőle, a bűnök épület legbánsóbb része nyomban összeesik.”

Szerencse föl!

Messa András.

Sörgyár.

(Keczerolt a népgyűlésről.)

Gambrius Mukit, városunk egyi legkésőbb emberét, a „Sör club” elnökét gondterhes, összerakott bombokkal, savanyodott ábrákkal látják sétálni barátai egy két-hét órá. Hogy valami más bántás is nem betegség, meggyőződtek abból, hogy szorgalmasan eljár azért a sörháza, sőt mindennap 1 pohár sörrel többet itott. Egy késo délután a 21-ik pohár sörrel ki is rukkolt a „farsával”. Elállott arval, mi szivét (ragy inkább ... haad) nyomja. Együtt volt a kompania. Hordósy Petzy és Hordósy Pali ottak mellette. (Testvérek csak a — sörben voltak. Nevökben mindörse anyi külömbösg volt, hogy Hordósy Pali, csak egy „s”-el írta nevét, de egy pohár sörrel mindég többet itott, mint a „s”-es Hordósy Petzy.) Krigli Franczi, (ki család nevé ottét származatja, hogy egyik ós” pohárból sosem akarta a sört meginni, hanem mindég csak — öblös krigliből, a mit ő is utána) — csupa család piatásból) Snitt Kareszi, (ki sose hozott többet egyszerre 1 snittel, de ezt azután felvitte 30—40-re) és végül Lityi Friczi képzették meg a törzsasztal.

— Testvérek a ... sörben, látjátok boros arcomat? — keddi a sőt Gambrius.

— Mi a baj? bersejt! — mondják egyszerre többen. Elmondta azután szomoruan, szivhalósan, hogy mily vemély fogyott — a sörclubot, de sőt az egész város lakosságát. Mert hisz ez község érdek. A városban már néhány hete beszélnek (és óta tart lehangoltsága) az utczán, a társaságokban, a ípotban egy megindítóan nagyobb szabású ipari mozgalomról. Gyár ... gyár ... gyár ... hangzik minden felől. A kemény sörök már szinte látják levegőben. Egyértelműleg megállapodtak abban a ügyes és város vezérfelelősi, hogy gyárpark kell teremteni, a vidékünkön terjed nyers anyagot felolgozva kell a világ piacán körebecsíteni.

— Helyes! helyes! Éljen — zúgok társak.

— Még egy pohár sört! Erre mostaj inni — mondják később.

— Az helyes, és is azt mondom — folytatja előadását Gambrius, de abban van a bökkenő, hogy nem tudnak megállapítani, milyen gyár a t alapításnak.

— N o g y a r a t i ! — kiáltottak egyszerre mind, székeikről felugrva, poharukat kézbe fogva s lelkesen körözötták Gambriussal.

— Kedres barátim — mondja Gambrius Muki el-érzékenyülre, de csillagot szemekkel — ti engek meg-értetitek! Húszok vagyok retekkel. Képesjétek meg, hogy mindnyájatokkal hátha-külön 1—1 pohár sörrel köröz-
bassak — a serral rögtön megmondote az 5 pohár sört.

Elmondta azután, hogy egyesek részéről mozgalom indult meg, a keményítógyár létesítés tárgyában; mások szalmánigyárt; mások pedig fogpisztolygyárt akarnak létesíteni. Van híre a papirgyárnak, valamint a dinamit-
gyárnak is.

— Oh borzasztó! istentelenség! — mondja Lityi Friczi, keresztet vetve magára és hamar felhajtja pohár sörök mellett az a keszinduló dynamit fel nem robban.

— Mozgalmat kell indítaniuk a sörgyár mellett — tero az indítványt az a Hordósy, a ki keresőbb „s”-el írja a nevét, de több sört iszik.

— N o g y a t i ! k e l l t a r t a n n a k ! — találta a fejére a szót Snitt ur.

Egyhangyul elfogadták a elhatározták, hogy a leg-
előszelbi vasútpár a sörház udvarán fejték a népgyűlés-
megtartani. Kiszúrták a szerepeket, a felhivat meg-
székesztették, s elfogyasztva meg vagy 1—2—7 pohár
sört, diadal (és sör) ittan szétváltak.

Mult vasárnap volt az a nagy nap. Városunkban a
törökhatáros óta így népes és lelkesült népgyűlés nem
volt. 301 miután a politikai leköszölésük is tapasztalt
körtések véleménye szerint egy kis borsó bor,
többet ér, mint 3 a g y b e s e r d, akkor pedig nem
volt semmi inni való — messze fölül multa az impo-
zanságban és lelkesültségben.

Zsufolva volt a kertis ulvar előkelő polgárokkal.
Sőt a sörház előtti kistér is tele volt. Igaz, hogy az idő
is reménytel kezdett a sörpárnak; 23 fok meleg volt
az árnyékban. A jébe hátult hűvös habos sör a hangul-
latot a sörgyár mellett magában elmosolyította. Nehány
beelőtér sor megérkezése után megkezdődött a népgyűlés.

Előszel nagy többséggel Gambrius Mukit választ-
ták meg. A szalmánisták hába erőlködtek (pedig in-
gyen osztogattak a — szalmánist a sörház, sőt paktum
folytán a fogpisztolygyárt létesítés akorokkal. I egész
csomag fogyjárt is aztak hozták) előnk jelöltökre nem
ittak 30 szavazattal többet mintan. Minden tisztóséget
a sörpártiakkal töltöttek be. A forró idő, a jó hideg sör
és a ügyes korteskedés a sörgyár mellett csináltak a
hangulatot. Horáz jött a sörpártiak erőszakoskodása, kik
csak saját pártjuk beliet hallgatták meg. A többi in-
nyuan lebecsülték.

A mint Gambrius Muki elfoglalta az emelvényen
az előki székét; nagy éljenzés támadt; a tüntetés az ő
személyének is szűk, de sőtől azon nem mindennapi lát-
rának is, melynek a jelenlévők részesei voltak a, i.
Gambrius sőt fiatalok kikapták a székét és egy nagyobb
sörborúra állították, egy 20 literes hordóska sört pedig
az asztalra elvisek tettek, a melyet — tisztelőre legyen
mondva az előeknek — a gyűlés vége felé egy — ujjal
keltet kihasznál. A tüntetés, éljenzés beállapultával
Gambrius Muki a követelés nagyhalom előki meg-
nyitót tartotta.

— Tisztelt népgyűlés! Testvéreim — a sörben!
A gyárpár létesítésének eszméjét azt hiszem sziv-
vel-lelkelik mindnyájan átdöszölk.

— Ugy van! Helyes! De már erre iszunk! — kiál-
tások miatt szünetelt kellett az előeknek tartani. Majd
miután a kellenezt később, kik egyszerre 10—10 pohár
sört hoztak, hamarosan elfogyott a krigli így folytatá:

— De gazdaságunk, jólétünk ez eszme helyes
gyakorlati megvalósításától függ.

Különböző tervek merültek fel. Vannak sző-
stőló a keményítő-, a szalmán-, a fogpisztály-, a papir- és még
— islen tartva távol városunktól — a dinamitgyárnak
is. (Oráni raj, járm keletkezett or a. A szalmánisták,
közöben egy-egy rúd szalmával, mint egy zászlójelet
a magabizalomtalat, korábban kezdtek daniolni, mint
vándor találók:

Jó ámi
A szalmán,
Mas mind lári fári
Éljen a szalmán!

A fogyjások hada, kik fel voltak tegyverekve ötök,
szűnsi fogyjával a szomszédjaikat — kik nem tartottak
velök, szürkítáni kezdtek — élének vicceltek:

— Mit ér a rostélyos, a borjú franciandz,
Ha nincs a fogynak mivel piszkálódó?

A papirgyár mellett kardoskodók már majdnem
elészegyeltek magukat a ott akarták helyezni a népgyűlést,
hallván a fogpisztályosok sikerült (p) rínét, mert bla —
ök lévén a legemlékebbek, — nekik kellett volna egy
jó rímme! letromfolni a többiket, mielőn egyiktük kö-
tölték egy mentő idejéja támadt a borsóy hangon elki-
áltá magát:

— A katoná, a csibél, a pap ir,
Migdnájunknak szükséges a papir.

A keményítősök is keménykedtek a kitudja mikor
ért volna véget a szavaj, ha a dinamitgyár képviselője
el nem ordítja magát:

Többi is ér valamit!
De első a dynamit!

A kezében tartva egy papírral bevont tárgyat, úgy látszott,
mintha azt, fenyegetőülre a községek kőre akarta volna
dobni. Szomszédjai — a meonyire lehetett, monokáltak
a rövid idő múlva az egész gyűléseket — a felszólalt
lehangoltság elcsendesedett. Mielőtt azonban a szalmánisták

levegő megfőtöréshetett volna, hátáról egy ólom szalmánistá
kikapta a dynamit keszőbb a csomagot s őt magát,
hogy többé ne terrorizálhasson a községeket, átadta a je-
lenlegi rendőrbiztosnak, ki legott a hátrára kitértette.
(Csak a népgyűlés végre jöhetett újra el, miután beiga-
zolta, hogy a dynamitnak volt tárgy, nehány — pogácsa
volt, a mit szintén a szalmánisták osztogattak a ő más
napra akarta elvenni.)

A csendet felhasználva, nyugodtan folytatta tovább
az előnk, felhőpártján az ég tudja bányadik pohár sörök.

— Az előnk emelített gyárakat itt nincs jövőkük.
Az egyes előadókat megfogtak később eszékül külön em-
lékezni. Azt hiszem nem kell kimoordenom, mily gyár
után végük a nép. (Hangos felkiáltások: Éljen a sörgyár!)
Helyesen mondjátok, kedres barátim, a sörgyár az, mely-
nek létesítése nemcsak a megyei, de országos érde-
ket képez. Nemzetgazdasági szempontból egy fontos lépés
tesztük előre, ha városunkban egy sörgyárt alapítunk.
Magyarország sörtermelése a múltégletek távolról sem
felel meg. Annak a csehoké, bajnokoké mint évenként 2
millió forintot adnak sőt fejobben. Uraim! szomorúan kell
konstatálnom, hogy mi magyarok még a civilizált áll-
táleg hátra vagyunk. A mai tudósok — hála legyen az
új tudomány-rendszernek — a műveltséget, nem az irni,
olvasni tudók, az egyetemek, középiskolák, a községek és
bürtapok stáns után itelik meg, hanem azon mennyiség
után, melyszert a . . . sört fogyasztanak. („Lari fari —
Éljen a szalmán!” — kiáltottak közbe egy szalmánista.)
A fogyasztás terén pedig mi — sajnos — nagyon is hátra
sagyunk. Első helyet Hajoország foglalja el, hol fej-
mék és évenként 240 liter sört fogyasztanak. Würtem-
bergben 212 liter, azután jön Belgium, Anglia, Német-
ország, Dánia, Norvégia-Alföld, az Egyesült Államok, Nor-
végia a csak is azután jöruék ma, kik átlag 32 liter
iszunk meg fejenként és évenként.

Uraim, nem mondhatok erre mást, mint sajnóy és
gyalázat! 32 liter . . . Botrányos kérdés . . . 366 napra
átlag 32 liter.

Szerencse Magyarországra, hogy még csakán művelti
bazafai, kik a csorbát igyekeznek kiköszölni a 365 nap
alatt fejenként átlag megiszunk 3650 liter sört. Késo
denik csak köze tartoznak a „sörház” legjai, az ő szü-
velt Hordósy Pali, Hordósy Petzy, Krigli Franczi, Snitt
Kareszi és Lityi Friczi barátim, kiket — mielőz óhat
éltetném — felszólítom, hogy az egyes tervezni szándé-
kolt gyárakat illetéleg utasítsák alkaj elő a szavazal
m szerencsém a népgyűlést ánnepélyesen megnyitni. (Zajos
helyesen éljenzés még zajosabb, törelmetlen „Kellner,
sört!” bízásokkal)

Hordósy Pali móltat most fel:

— T. uraim! Mindég mindenből a közvetlen hasz-
not kell keresni. Keményítógyárt akarnak egyesek léte-
síteni. Schmitz báro áll az élén. Persze, nem csuda, ő
ki egy évben 1000 kraglit, ugyanannyi mancsattát hasz-
nál el, nagy barátja a keményítógyárnak. Hisz még a
szekendőjét is keményítőt. De nekünk polgároknak mi-
nek lenne az? El vagyunk mi — keményítőtlen ingben
is. Nekem még sör se itlik egy — pedig arval sok van
mondva, ha az ingemet a mollein is kikeményítik. Min-
dég kapar, már valami. Vagy talán feleségeinknek van
arra szükségük? Távolról sem. Keslőt még hordták a
szép, sühögő, ropogó, keményített fehér alsónadrágot.
Most? A divt luxus kiszerítotia az egészen a hazánál-
ból. Csupa selyem most az asszony az kitaláló, fekete
harisnyából az ingerit fehér vállszög. Indírtányozom tehát,
hogy a keményítógyár létesíték — most egyen földé-
nyeset — az országos érdeket érintő sörgyár emelőd-
vel — akadályoznak meg. (Nagy tetetés nyírtáult a „ágos,
csak midőn a söt selyem ruhát emlegetik Hordósy be-
bestedében, a más emberek akkor — leborzultott fölül
hallgattak és mit csináltak volna mást bubánatokban,
mint — duplapozított sört ittak.)

Kövérkezett Hordósy Petzy. Nem volt nehéz a
helyzete. A fogpisztálygyár ellen kellett becsúlni. A dy-
namiton kívül — ennek volt legkevesebb híre. Nem is
hagyták megkezdési kezdését . . . Csak addig most —
A fogpisz . . .

— Türeze vele! kell az ördögnek. Ha egy kida-
rabka, hogy kis anyag részecke van a fogak között, hadd
maradjon, ha még nagy falás akad fel, ott a bicsak”. —
ily féle megjegyzésekkel felbeszámították a módot. Ki
azután nagy örömmel le is áll, hogy megigra a 20-
dik pohár sört.

Jött Krigli Franczi, hogy a papirgyár ellen bant-
jen. Mint tudjuk Krigli Franczi, csupa család tradíció-
ból egy nagy kacsából itta mindég a sört. Felmerte
jobb kezével a kriglit, bal kezében pedig egy író p pirost
tartott a oda kiállott a tömegnek:

— Milyik ér többet? Milyik kell? Szüa két nyult
a krigli után és azak torok kiállotta:

— A sört! a sört!

S ezzel a papirgyár eszméje örökre el volt tometve.

Próbálták a papirgyárt létesíteni akardt a sötlem
fiatal embereknek a „illet doax”-kal hangulotot kelteni
a papir mellett, de azok silymálva mondogatták:

— Mai napig már nem szokás merednie leveleket
írni. Mire valék a négyesek, a soupé csúrdák? Az alatt
megmond, megzeng az ember midéut, a mit sem akarja,
hogy, a — mama vagy a — férj meghaljon.

Snitt Kareszinak kellett volna most a dynamit ellen
beszélje, de a dinamitgyár ügyökbe oda jött az előlkök
Gambrius Mukiboz és kijelenté, hogy a történetek után
(nem akarván újra a — kőterba kerülni) nem lép ak-
ezelőbe s így Snitt Kareszinak nem kellett még fel nem
állni — a mi mondatban, hogy nehezen ment volna
neki, annak dacára, hogy a sört csak — mittekként
ivogatta.

Lityi Friczi vállalkozott a legveszélyesebb szerepre. A
szalmánisták voltak elője és tudjuk jól, hogy a szalmán-
isták — igen csúszk a sör. A publikumban, mintán igye-
nek osztogatták a szalmán szöveket — vágat ábranzáltak

